

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Westzaan

17/06/2021
jaargang 99

nr **38**

Van 1971 tot 1993 wordt de gemeente van Westzaan in het ambt gediend door H. Büdgen, eerst twee jaar als diaken, daarna als ouderling. Als hij in 'Bewaard en Vermaand', het herdenkingsboek van de gemeente, in herinnering wordt geroepen, wordt er onder meer over hem opgemerkt: 'Ondanks zijn zwakke gezondheid heeft hij in grote liefde en trouw het ambt van ouderling vervuld. Vooral de zieken en

eenzamen bezocht hij graag. Wel had hij in het ambtelijke leven geleerd dat een mens geen bekwaamheid van zichzelf heeft, maar alleen uit de grote Ambtsdrager'. Büdgen overlijdt op 25 december 1995, in de leeftijd van 79 jaar. Tijdens de rouwdienst, op 29 december, spreekt ds. A. Bac over Psalm 45 vers 16: 'Zij zullen geleid worden met alle blijdschap en verheuging, zij zullen ingaan in des Konings paleis'.

Grote genade

We leven in de tijd na de herdenking van Pinksteren. Al de heilsfeiten zijn opnieuw bereikt en vanuit de schat van het Woord onder onze aandacht gebracht. Hoe vaak heeft de rijkdom en de reikwijdte van de boodschap van genade reeds geklonken in ons leven?

En er was grote genade over hen allen.

Handelingen 4:33

In een verwarrende en moeilijke tijd is het goed om zomaar eens een enkel woord te overdenken en te bemediteren. Er komt zo ontzaglijk veel op ons af. 'Grote genade' vraagt de aandacht.

Grote genade is allereerst een *opvallend woord*. Want is genade niet altijd groot? Wie spreekt er nu over kleine of middelmatige genade? De uitdrukking 'grote genade' wil precies aangeven wat genade altijd is: groot! Want genade is zo onuitsprekelijk groot. Alleen al omdat het van Godswege 'verdiend' moest worden. Nee, niet door de mens, want dat kon nu juist niet meer. Maar bij God vandaan nog wel, daar alleen kon genade nog verdiend worden. Groot is het, geliefde lezer, als we daar eens mogen beginnen of daar mogen uitkomen, bij God, bij Wie het alleen nog kan. Deze God, Die gedachten des vredes heeft gekoesterd en niet des kwaads, Die eeuwig in Zichzelf bewogen is geweest om genade te betonen aan een wereld, verloren in schuld. Dat is die God, Die door een schuldig volk gekend wordt als volkomen rein en heilig, en ook rechtvaardig als Hij nooit meer genade zou betonen.

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

Wat is genade toch groot dat het ronduit, voluit wordt gepredikt, voor de grootste der zondaren.

Kracht en glorie

Grote genade is ook een *opvallende boodschap*. Na Pasen is er sprake van een echte boodschap. Was die er dan nog niet? Jazeker, maar na de opstanding van de Heere Jezus krijgt de boodschap van Gods genade in Christus nog meer kracht en glorie. De goede boodschap van de genade van het kruis is nu voorgoed bevestigd en moet de wereld in. Het gestorte bloed van Jezus Christus, de Zoon van God, wast en reinigt van alle zonden! Laten we erop letten dat de kracht van deze boodschap niet opkomt uit de gaven of talenten van de apostelen die het Woord spraken. Het is de Pinkstergeest, Die vrijmoedig doet getuigen van de Persoon en het werk van Christus. Zij die met deze Geest vervuld zijn, hebben ook daadwerkelijk iets te zeggen. Dan gaat er kracht uit van het Woord, dat kracht heeft gedaan in de ziel. Dan ligt er beslag, dat wil zeggen: dan doet het Woord kracht.

De uitdrukking 'grote genade' wil precies aangeven wat genade altijd is: groot!

Een Bijbelverklaarder wijst erop dat het woord 'gaven' uit vers 33 ('En de apostelen gaven met grote kracht getuigenis...') ook vertaald mag worden met 'afgeven', in de zin van: het nakomen van een verplichting. De apostelen hielden de vreugde van het vervuld zijn met de Heilige Geest niet voor zichzelf, niet voor eigen gebruik en eigen zaligheid alleen, maar ze gaven het door. De gemeente vandaag heeft dringend behoefte aan (doop)leden die vervuld zijn met de Geest van Christus, om te getuigen wat genade vermag.

Harten bewegen

Grote genade is ook een *opvallend werk*. De kanttekening (68) bij deze tekst merkt nog op dat deze kracht er was 'om de harten der mensen te bewegen'. Laten we niet vergeten dat de mensen over wie het in Handelingen 4 gaat, dezelfde mensen waren die nog maar kort geleden Jezus, onder luidkeels roepen van 'Kruist Hem', in hun verwoede dwaasheid hadden overgeleverd. Dan wordt genade wel heel groot. Zo is het *nóg*. Genade is nooit klein. Genade maakt *wél* altijd klein. Genade breekt

In dit nummer

4 Commentaar:
Bloedbad in Nigeria

6 Zinloos geruzie

20 Actief en passief
pastoraat

- 2 Grote genade
- 3 De zaligsprekingen [24]
- 5 Goed begrepen
- 7 Uit vroeger jaren: In stal en schuur
- 8 Boekennieuws
- 9 Leesoefening in "Hoe zal ik tot God gaan?" [1]
- 10 Boekennieuws
- 11 Bijbelstudie 1 Petrus [24]
- 12 Een stem uit het verleden
- 13 Kerknieuws
- 13 Kerkdiensten
- 19 Jeugdrubriek

de hoogmoed van een mens af. Wat is dat een groot werk. Wat is het een grote genade als een mens klein en nietig wordt voor God. Genade doet de waarheid liefhebben. Genade maakt van een vijand een vriend. Welnu, er was dus 'grote genade over hen allen'. Als het goed is, wordt elke genade van God als groot ervaren. Grote genade voor grote zondaren spreekt altijd groot van God en klein van de mens. Dat is iets om over na te denken in een tijd waarin zoveel, juist ook in het rijk van de genade, omgekeerd wordt voorgesteld. Hoe bedoelt u? Wel dit, als alles wat zich als godsdienst aandient zo gauw en gemakkelijk vereenzelvigd wordt met genade, met grote genade zelfs, dan wordt genade juist klein. Let er maar op, als de mens in al zijn hoedanigheden horizontaal, via bespreking, beredenering of suggestie, zichzelf almaar groter maakt, wordt genade steeds kleiner. Dat komt omdat grote woorden, grote belevenissen en grote daden de gelovige mens naar het middelpunt dringen. Maar dat is horizontaal God verdringen. Grote genade maakt geen grote of bijzondere mensen. Dan zou grote genade verdrongen worden, of gekleineerd.

De laagste plaats

Grote genade kan, ten slotte, nooit zonder de betoning van de grote kracht van de Heilige Geest. Er was grote genade over hen allen, zo lezen we. Grote genade komt op vanuit de hoogte en daalt diep af naar de laagte, zoals water altijd de laagste plaats zoekt. Grote genade wordt gewerkt en gesterkt vanuit het verticale, dat komt van boven naar beneden. Daarin ligt hoop en vastigheid, dat geeft rust en zegen. Zo kregen de apostelen grote gunst bij het volk (kantt. 69). Zo deed het Woord Zijn kracht, vanuit God, en het viel als een milde regen op een bezwijkend erfenis neer, om sterkte aan haar te geven.

Het is een grote zegen als er rust en vrede mag zijn in de gemeente. Maar niet alle rust en vrede is per definitie een goed teken. Rust kan ook dodelijke gerustheid zijn, waarin een mens zich in een vrede waant die niet anders is dan oorlog met God. Mocht het nog eens hard gaan waaien in de kerk. Noordenwind en Zuidenwind, kom en doorwaai de hof van kerk en gemeente, hart en samenleving, gezin en persoonlijk. Dan zullen we gezamenlijk ervaren dat God Zelf grote genade werkt en sterkt, en, Gode zij dank, dat Hij die grote genade Zelf vasthoudt, want ik ben erachter gekomen dat ik dat zelf niet kan. Dat maakt grote genade alleen nog maar groter.

Thomas Watson

Uit: "De zaligsprekingen", Thomas Watson (uitg. Den Hertog).

De zaligsprekingen [24]

Het wezen van de geestelijke honger

'Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid.'

Mattheüs 5:6

Vijf kenmerken van de geestelijke honger

Wij moeten onszelf beproeven of we naar de gerechtigheid honger en dorsten. Ik zal u vijf kenmerken geven waaraan u deze honger kunt beproeven.

Het eerste. Honger doet pijn. Toen Ezaü van de jacht terugkwam, stierf hij bijna van de honger (Gen. 25:32). Psalm 107 vers 5: 'Zij waren hongerig, ook dorstig; hun ziel was in hen overstelpt'. Zo is het bij iemand die naar de gerechtigheid hongert: hij heeft zielenangst en staat op het punt eraan te bezwijken. Hij merkt dat hij Christus en de genade mist. Hij is verontrust en bedroefd zolang zijn geestelijke honger niet is gestild en gematigd.

Het tweede. Honger wordt slechts gestild door voedsel. Breng maar bloemen en muziek bij iemand die honger heeft; vertel hem mooie verhalen. Niets zal hem tevreden stellen dan alleen voedsel. Simson zegt: Zal ik van dorst sterven? (Richt. 15:18). Dan zegt ook iemand die hongert en dorst naar de gerechtigheid: Geef mij Christus of ik sterf. Heere, wat zult Gij mij geven omdat ik zonder Christus voortga? Wat zou het als ik gaven had, welvaart, eer en achting in de wereld? Alles is niets buiten Christus.

Het derde. Honger worstelt met de moeilijkheden en neemt risico om voedsel te krijgen. Wij zeggen dat honger stenen muren doorbreekt (zie Gen. 42:1, 2). De ziel die in geestelijke zin hongert, is vastbesloten. Zij moet Christus hebben; zij moet genade hebben.

Het vierde. Wie honger heeft, begint met eetlust aan zijn maal. Een hongerig mens hoeft u niet toe te spreken om hem ervan te overtuigen dat hij moet eten. Wie dan ook hongert naar de gerechtigheid voedt zich begerig met een godsdienstige plechtigheid. Jeremia 15 vers 16: 'Als Uw woorden gevonden zijn, zo heb ik ze opgegeten'. In het Heilig Avondmaal voedt hij zich begerig met het lichaam en bloed van de Heere. God ziet het graag als wij ons gretig voeden met het Brood des levens.

Het vijfde. Wie hongerig is, proeft het aangename van zijn voedsel. Zo is het ook met iemand die hongert naar de gerechtigheid: hij geniet van het lieflijke in de hemelse dingen. Christus is voor hem een en al merg, ja, het wezenlijke van alle vreugden. 1 Petrus 2 vers 3: 'Indien gij anders gesmaakt hebt, dat de Heere goeder-tieren is'. Wie geestelijk hongert, proeft dat de beloften zoet zijn; sterker nog: ook een berisping smaakt zoet. 'Een hongerige ziel is alle bitter zoet' (Spr. 27:7). Die hongerige mens kan zich voeden met de mirre van het Evangelie, maar ook met de honing.

Vertroosting voor degenen die de geestelijke honger kennen

Deze woorden mogen ertoe dienen om de harten te troosten van degenen die honger en dorsten naar gerechtigheid. Ik twijfel er niet aan dat het de droefheid is van menig goed hart, dat het niet heiliger kan zijn, dat het God niet beter kan dienen. Zalig zijn die honger en dorsten.

(wordt vervolgd)

Bloedbad in Nigeria

ds. G. Clements,
Gouda

Op zondag 30 mei vielen 300 Fulani-herders zeven dorpen aan in het grensgebied van de Nigeriaanse provincies Ebonyi en Benue. Zeker 140 mensen kwamen op gruwelijke wijze om het leven.

De slachtoffers vielen ook in dorpen waar de zusterkerken van onze gemeenten zich bevinden, zoals in Ndigwe, Odoke, Nduobasi, Ekpufu en Obakota. De bewoners van deze dorpen zijn geschokt en ontheemd. Waar moeten ze heen? Hoe vinden ze hun veiligheid terug?

Nigeria is een zeer dichtbevolkt land met zo'n 215 miljoen inwoners. In het noorden is de islam de heersende religie, in het zuiden het christendom. De meeste aanslagen vinden plaats in de middengordel tussen noord- en zuid-Nigeria. Regelmatig barsten in dit gebied conflicten los, met langdurig verwoestende effecten. Duizenden moeten vluchten, met het achterlaten van hun huizen en landbouwgronden. Zonder toegang tot hun akkers hebben deze mensen geen mogelijkheid om het land te bebouwen en hun gezinnen te onderhouden.

Religieus geweld

Dit geweld wordt vooral veroorzaakt door Boko Haram. Deze

terreurorganisatie heeft vele slachtoffers op haar naam staan. Boko Haram heeft gezworen Nigeria te bevrijden van alle westerse en christelijke invloeden. Men streeft naar de oprichting van een islamitisch kalifaat en lijkt te zijn geïnspireerd door dezelfde ideologie als ISIS in Syrië en Irak. Geschat wordt dat er in de afgelopen tien jaar ruim 32.000 personen zijn omgebracht.

Een andere groep van geweldplegers zijn de Fulani-herders. Oorspronkelijk waren deze Fulani's vreedzame mensen die met hun kudden door het land trokken. De laatste jaren is er sprake van radicalisering onder deze nomaden. Het geweld kent drijfveren van zowel sociaaleconomische als religieuze aard. De uitdrijving van het noordelijk Nigeria drijft de Fulani's naar het midden en zuiden van het land. De akkerboeren hebben dit land al generaties lang in bezit en hebben het nodig voor onderhoud van hun gezinnen. Ook Izi, het stamgebied waar onze zending sinds 1974 werkzaam is, krijgt elk jaar een bezoek van rondtrekkende Fulani's die hun kudden op de akkers laten grazen en de gewassen vernielen.

De laatste jaren ontwikkelt zich bij de Fulani's een religieus fanatisme, geïnfilteerd door andere radicale groepen. Wanneer zij door christelijke dorpen trekken, steken zij kerken in brand, doden voorgangers en vernielen huizen en winkeltjes van christenen. Zelden hoort men dat tijdens deze aanvallen een moskee is vernield of een imam is gedood.

Fulani-herders

Is er een oplossing?

Religie is allang een schrijnende kwestie in Nigeria. Wanneer men de internationale luchthaven in Lagos vanuit de lucht nadert, ziet men een grote moskee naast een kerk. Deze verwelcoming was ooit verzoenend bedoeld, maar staat inmiddels symbool voor de diepe kloof onder het volk. Sinds de onafhankelijkheid in 1960 is de politiek niet bij machte gebleken het volk te verenigen.

Een belangrijke reden daarvoor is dat de politieke elite gevoelig is voor gunsten en persoonlijk voordeel. De massa stemt toch graag weer haar eigen man op de hoge post, hetzij een moslim noorderling of een christen zuiderling. Als er geweld uitbreekt, treedt men niet gezamenlijk op, maar kijkt men weg, zodat een oplossing voorlopig ver te zoeken is.

Toch vraagt de nationale veiligheid dringend om een gemeenschappelijk antwoord. Zo moet er in de eerste plaats snel een einde komen aan het nomadenbestaan van de Fulani's. Zij zouden moeten overstappen op een moderne manier van veehouderij op een afgebakend land, de ranch. Tot nog toe is het niet gelukt deze verandering door te voeren. Verder zouden de Nigeriaanse kerken de handen moeten ineenslaan en hun overheden dwingen tot maatregelen. Hoe is het mogelijk dat 300 moordzuchtige Fulani's zo diep het christelijke zuiden hebben kunnen binnendringen? Religieuze bijeenkomsten moeten van overheidswege worden beschermd en gevrijwaard van bedreiging en opruiing. Schuldigen moeten worden vervolgd.

Teken van de eindtijd

Laten we tegelijk beseffen dat deze geweldsuitbarstingen behoren tot de tekenen der tijden. De duivel heeft een grote toorn, wetende dat hij een kleinen tijd heeft' (Openb. 12:12). De valse profetie is daarbij een wapen. De islam ontkent Gods Drie-eenheid, de twee naturen van Christus en de verzoening door voldoening. De islam heeft na de grote concilies de hoeksteen uit het christelijk geloof weggehaald en beveelt de strijd (jihad) aan tot de hele wereld 'umma' (islamgemeenschap) is. Het is onze roeping de moslim bekend te maken met het stemmeloze Lam van Jesaja 53.

Tegelijk bevelen we onze geliefde en verdrukte zendingskerk aan in uw gebeden. 'O God der heirscharen, aanschouw uit den hemel, en zie, de stam, dien Uw rechterhand geplant heeft' (Ps. 80:15, 16).

Wat is 'offeren'?

Begrippen uit het geloofsleven uitgelegd

'En Noach ... offerde brandoffers op dat altaar'.

Genesis 8:20

In het Oude Testament komen we op allerlei plaatsen een offer tegen. Zo lezen we al in Genesis 4 dat Kaïn en Abel de Heere een offer hebben gebracht. Waarschijnlijk hadden ze dat geleerd van hun ouders en die hadden het offer ontvangen van de Heere Zelf. We lezen immers in Genesis 3 vers 21 dat de Heere hun kleren gaf van dierenvelen.

Verder in de Bijbel komen we het offer tegen bij Abraham die in Kanaän een altaar voor de HEERE bouwde. Ook bij Izak en Jakob lezen we over het offeren van dieren voor God. Later in de Bijbel krijgt het volk Israël een uitvoerige offerdienst. We kunnen erover lezen in het boek Leviticus. En weer later werden er in de tabernakel en in de tempel dagelijks offers gebracht. Meestal is het offer het slachten en verbranden van een dier. Wat een onvoorstelbare hoeveelheid dieren is er in de loop der eeuwen geofferd!

Het offer had bij de aartsvaders en in het volksleven van Israël een belangrijke plaats. Abraham, Izak en Jakob offerden regelmatig, misschien wel elke dag, een offer aan de Heere. Bij hun tent was een offerplaats waar men samenkwam. Daar werd dan geofferd, gebeden en gesproken. Ongetwijfeld heeft Abraham bij de offers verteld over de belofte en het komende heil. God had hem grote beloften gedaan (Gen. 12:1-3). Hij zou tot zegen zijn voor alle geslachten op de aarde. Een belofte met een immense betekenis. Ook kwamen de Israëlieten samen bij de tabernakel en de tempel om getuige te zijn van het offer en een zegen te ontvangen.

Er zullen heel veel mensen zijn geweest die het offer hebben gezien. Soms vonden ze het misschien wel jammer van zo'n 'volkomen' dier. Er werden door de Israëlieten soms ook wel minder goede dieren gebracht (Mal. 1:8). Maar waar ging het nu om in al die brandoffers? Het goede antwoord wordt al in Genesis 4 vers 4 gegeven: 'De Heere zag Abel en zijn offer aan'. En waarom zag God Abel en zijn offer aan? Het offer van Abel was voor God aangenaam 'vanwege zijn geloof, ziende op de offerande van de beloofde Messias' (kanttekening 10). Abel zag op Christus en Zijn offer. Zo heeft Abraham geofferd. Zo heeft Izak al op jonge leeftijd gehoord van de stervende Christus. En zo heeft Jakob, reeds vanaf zijn prille jeugd, uitgezien naar de komende en Zichzelf offerende Zaligmaker.

Elk brandoffer in Israël was een heenwijzing naar Golgotha en naar het priesterlijke werk van Christus. Dat hebben de gelovigen in het Oude Testament gezien en omhelsd, en daardoor waren ze aangenaam voor God.

Zeg, heb jij dat volbrachte werk van Christus al nodig? Alleen door het ware geloof in Christus staat namelijk een verloren mens recht voor God. Dat wil de Bijbel vanaf Genesis 3, door de offers, ons duidelijk maken.

ds. W. Visscher, Amersfoort

In de rubriek Goed Begrepen leggen ds. J. Schipper en ds. W. Visscher wekelijks een geloofsbegrip uit. De rubriek is bedoeld voor jongvolwassenen, in de leeftijd van ongeveer 20 tot 40 jaar. Kinderen mogen ook meelesen. Ouders en grootouders ook.

Zinloos geruzie

Tijdens de voorbereiding voor de catechismuspreek nam ik (opnieuw) de Westminster Catechismus ter hand. Het ging over de uitleg van het derde gebod, over de heiliging van Gods Naam.

v. A.

De vragen 111 tot en met 114 worden aan het derde gebod gewijd. In antwoord 113 gaat het over de zonde tegen dit gebod. Echt puriteins en praktisch wordt het antwoord uitvoerig onderbouwd met nota bene ongeveer 75 Bijbelteksten. Het is opmerkelijk dat de verklaring de inhoud van Gods Naam ook betreft op alle manieren waarop de Heere Zich bekendmaakt. Daarbij wordt onder meer als zonde aangemerkt het verkeerd uitleggen of toepassen van Gods Woord. In dat verband lezen we ook de uitdrukking die hierboven boven staat: zinloos geruzie.

Ikabod

Recent ontvingen we een boekwerk van 681 pagina's. De auteur/samensteller ervan is de heer E. de Jong uit Lemmer (Schorpioen 7, 8531 NT). De titel luidt "Ikabod, de eer is weg". De twee ondertitels zijn: "Ernstig pleidooi voor kerkelijke eenheid. De Gereformeerde Gemeenten 1907/1953". En: "Ernstig pleidooi voor eerherstel en rehabilitatie van ds. R. Kok (1890-1982)". Het titelblad vermeldt onderaan ook de Bijbeltekst uit Jesaja 8 vers 20: 'Tot de Wet en de Getuigenis; Zo zij niet spreken naar dit Woord, het zal zijn dat ze geen dageraad zullen hebben'. Het boekwerk is gedateerd december 2020 en bestaat uit een bundeling op A4-formaat. De auteur liet via de uitgever verifiëren of de publicatie ook werkelijk aangekomen was. Een begeleidend schrijven was er niet bij. Pas op de voorlaatste pagina, bladzijde 680 dus, lees ik over de bedoeling van de toezending aan de redactie van De Saambinder: 'Het deed mij

Ds. R. Kok

na diep beraad (Psalm 66:17-20) besluiten om geen recensie-exemplaren te verzenden naar de redacties van de kerkelijke pers, het Reformatorisch Dagblad, het Nederlands Dagblad en de redacties van kerkelijke weekbladen in de gereformeerde gezindte. Alleen de Gereformeerde Gemeenten 1907/1953 wordt een recensie-exemplaar toegestuurd. De uitgave "Ikabod, de eer is weg" wordt toegezonden naar ds. G.J. van Aalst, hoofdredacteur van het kerkelijk weekblad De Saambinder, en ds. J. Roos, hoofdredacteur van De Wachter Sions, met het verzoek een objectief verslag van de inhoud van de uitgave te schrijven in beide kerkbladen.'

Inhoud

Hier ligt dus een verzoek om een objectief verslag. Even heb ik overwogen om de inhoudsopgave integraal aan onze lezers voor te leggen. Maar dat beslaat al twee pagina's (15 en 16). Mijn hoop dat ds. Roos eerder zou reageren, is inmiddels ook vervlogen. Wat nu te doen?

Aan de hand van de beide ondertitels begrijpt u wel waar het boekwerk over gaat. De eerste ondertitel is wat later toegevoegd, want de tweede blijkt het hoofddoel en hoofddeel, zoals trouwens ook al uit eerdere publicaties van De Jong is gebleken.

De vele pagina's over de wederwaardigheden van het kerkelijk leven in Lemmer en van de familie De Jong maken dit geschrift er niet overzichtelijker op. De kernzaak blijft echter de rehabilitatie van ds. R. Kok (pag. 11-54). Daarna volgt de onderbouwing, als 'een wolk van getuigen rondom ons' op de bladzijden 57 tot 572. Dan volgen nog vijf bijlagen (pag. 573-680). Bij de 'wolk van getuigen' lezen we onder meer de namen van (ik laat eventuele titels even weg): P. de Voogd, J. Blaauwendraad, J. Kruidenier, C. Blenk, A. Fraanje, A. Baan, K. van der Zwaag, J.P. Zwemer, A.A. van Ruler, A.A. Bart, L.J. van Valen en H. Florijn.

Afsluiting

Wat de eerste naam betreft, P. de Voogd te Tricht, laat dat nu de overbuurman van mijn ouderlijk huis zijn. Mijn eerste geld van een vakantiebaantje verdiende ik bij deze melkman. Hij blijkt in deze publicatie opeens een kroongetuige.

Bij het door de jaren heen van dichtbij gadeslaan van de theologisch-kerkelijke praktijk heb ik van jongs af aan een innerlijke afkeer ontwikkeld tegen dit soort kerkelijk gedoe. Van jongs af heb ik gevoeld: zo moet het niet! Daarbij gaat het me niet om kerkelijke fouten over het hoofd te zien. Het gaat me zeker ook niet om de integriteit van ds. R. Kok, die nu in de hemel is. Het gaat me om 'zinloos geruzie'. Met alle eenzijdigheden en vruchteloosheden van dien.

Laat de samensteller van "Ikabod, de eer is weg" zijn kostbare tijd nuttiger besteden en nu stoppen met dit soort uitgaven. Laten we samen 'tussen de mirten' mogen verkeren. Dat is vruchtbaarder dan te verkeren 'in de schorpioen'.

Hiermee acht ik toch enigszins aan het verzoek van de toezender, de heer E. de Jong te Lemmer, te hebben voldaan.

In stal en schuur

A. Bel,
Vlaardingen

Evangelist Willem de Jong maakte in Epe eens mee dat men alleen al argwanend stond tegen het woord 'evangelist'. Dat had alles te maken met een prediking van algemene verzoening, zo meende men. Maar later ontving men daar de evangelisten met blijdschap.

Willem de Jong werd in 1826 in Amsterdam geboren. Daar is hij zijn leven lang blijven wonen, lange tijd op het adres Lijnbaansgracht 65. In 1900 is hij overleden, na een lange staat van dienst. Van beroep was hij timmerman, maar in 1865, hij was toen 39 jaar, trad hij in dienst als evangelist van de Vereniging Vrienden der Waarheid. Deze vereniging had onder meer als doel evangelisten te sturen naar plaatsen waar in de Nederlandse Hervormde Kerk de waarheid niet zuiver verkondigd werd. Er waren meer dergelijke verenigingen, maar het was in rechtzinnig opzicht niet alles goud wat er blonk. Maar aan de Vrienden der Waarheid was ook iemand verbonden als ds. A.P.A. du Cloux. Dat is veelzeggend, want deze predikant heeft zich in woord en geschrift steeds sterk verzet tegen alle vormen van onrechtzinnigheid.

Evangelist De Jong heeft aan het eind van zijn leven zijn ervaringen op schrift gesteld

en daarmee een boeiend relaas nagelaten. Als evangelist was hij niet aan een bepaalde plaats verbonden. Soms was hij drie weken lang op pad en sprak hij bijna iedere avond in een andere plaats. Vaak moest hij lopend naar de plaats van bestemming, soms was dat urenlang lopen over moeilijk begaanbare paden. Dan was daarna uitrusten er ook niet altijd bij. 'Maar nu kan een ieder begrijpen, hoe ik na zulk een vermoeiende dag naar een gemakkelijke rustplaats verlangde; doch hierin vond ik teleurstelling, want ik werd gebracht in een klein hokje met een natte stenen vloer, een bedstede van steen en geen stoel. Doch ik troostte mij met de gedachte dat de Heiland heeft moeten klagen dat Hij hier op aarde geen plaats had waarop Hij het hoofd kon nederleggen!' Het gebeurde wel dat als hij ergens sprak dat hij ook weer de mensen zag die hij de avonden tevoren in andere plaatsen onder zijn gehoor gehad had. Hij kon dus niet over dezelfde tekst spreken.

Een evangelisatiegebouw.

Timmeren onder het zingen
Soms was er een eenvoudig evangelisatiegebouw waarin hij sprak, maar verder noemt de evangelist in zijn geschrift een veelheid van andere gelegenheden, bijvoorbeeld een boerenwoning, een schuur, een zolder, een stal, een vlasschuur en een loods. Een stal, daar schreef hij over: 'Het was mij ook dikwerf zelfs in een stal, tussen het vee, aangenaam tot het volk te spreken, als ik eraan dacht dat de Heiland in een stal heeft willen geboren worden'. In Ameide sprak hij in de timmermanswerkplaats van Willem Verheij. Op zaterdagavond werd die werkplaats ingericht als vergaderruimte. Het spreekgestoelte was de schaaftank, er werd een kast voor geplaatst en daar lag dan de Bijbel op. Een timmermanswerkplaats, dat was bekend terrein voor de evangelist. 'Het aanschouwen van werkstukken en mooie gereedschappen was mij dan wel eens lastig. Omdat ik 25 jaren lang ook zelf timmerman geweest was, moest ik vragen om niet afgeleid te worden, want ik liep gevaar om onder het zingen in gedachten te gaan timmeren'.

In Nunspeet sprak de evangelist in een loods waarin ruimte was voor zeventien honderd zitplaatsen. Die loods was speciaal gebouwd voor de evangelisatiesamenkomsten. Ds. P. Huet diende in die tijd (1875-1878) de Hervormde gemeente. Deze predikant was in dwalingen vervallen. Overigens heeft hij die later weer herroepen. Het gevolg was dat velen niet meer bij hem kerkten en bijeenkwamen in die loods. Ds. Huet moest het met driehonderd kerkgangers doen. Zeven zondagen heeft evangelist De Jong in die loods gesproken. Toen werd de weg gebaad dat hij in het kerkgebouw kon spreken. Ds. Huet had namelijk een beroep naar Goes aangenomen. Toen waren er duizend toehoorders, niet alleen uit Nunspeet, maar ook uit Epe, Elspeet en Doornspijk. Duizend kerkgangers, want de driehonderd mensen van ds. Huet waren er ook, ze waren - op dertig mensen na - weer teruggekeerd. Later heeft de evangelist gehoord waarom ze er eigenlijk waren. Ze hadden het plan om - als er iets ten nadele van ds. Huet gezegd zou worden - op een van tevoren afgesproken sein gezamenlijk op te staan en het kerkgebouw te verlaten. Maar ze konden blijven zitten. Het was kort voor Pasen en de evangelist sprak niet over mensen maar over het sterven van Christus en over de heilrijke betekenis van het scheuren van het voorhangsel.

Boekennieuws

"Mijn vader",
uitg. De Banier;
135 blz., € 11,95.

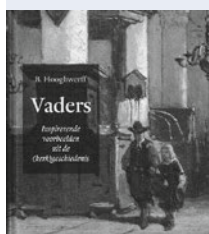
Mijn vader

"Mijn vader" is een boekje waarin negen mensen schrijven over hun vader. Er wordt niet vermeld wat precies de opdracht is geweest aan de scribenten; mogelijk biedt de ondertitel houvast: "Negen miniaturen met persoonlijke herinneringen". En dat zijn het ook: korte stukjes waarin de schrijvers een schets geven van wie hun vader was, welke herinneringen ze aan hem hebben en wat ze aan hun vader te danken hebben. Heel begrijpelijk dat ook vaak de moeders in die herinneringen worden betrokken. De vaders waarover geschreven wordt, zijn allen overleden. Allen komen uit de gereformeerde gezindte. Van alle vaders is een foto opgenomen, behalve van ds. L. Vogelaar. Daarentegen staat er twee keer een foto in van ds. E.F. Vergunst. Het mag duidelijk zijn, als er negen mensen samen een boekje schrijven, dat de ene bijdrage je meer aanspreekt dan de andere. Toch kan gezegd worden dat de opzet geslaagd is. Vaak moest ik denken aan de woorden in Psalm 103: 'Gelijk zich een vader ontfermt...! Mooi is het te lezen dat de rode draad die door al deze bijdragen heenloopt de waardering en het respect is dat kinderen voor hun ouders hebben. Ds. G. Hoogerland geeft de bijdrage over zijn vader de titel mee: 'Een biddende vader'. Dit is een element dat, bij de een meer en bij de ander minder, toch in alle bijdragen

terugkomt. Ook hierin wordt vaders een spiegel voorgehouden.

Een enkele keer kwam ik een kiezelsteentje tegen: een opmerking waarvan ik dacht: 'moet dat nu echt (zo) gezegd worden? Soms valt de appel ook niet ver van de boom. Iemand geeft een huiselijke gebeurtenis als volgt weer: 'Als de wasmachine het begaf, dan toog ze (moeder), vergezeld van een broer met inzicht in schroevendraaiers, naar het weerspanning apparaat'. Iedereen die De Driestar van een halve eeuw geleden gekend heeft, zal hier onmiskenbaar de stijl van B. Florijn ontdekken. Zoon Barend heeft meer van zijn vader meegekregen dan alleen zijn voornaam. Iets wat hij trouwens zelf ook uitdrukkelijk vermeldt. Al met al: een aardig boekje voor vaders.

S. Boogaard, 's-Gravenpolder

"Vaders;
inspirerende
voorbeelden uit de
(kerk)geschiedenis";
B. Hooghwerff,
uitg. Den Hertog;
blz. 139, € 14,90

Vaders; inspirerende voorbeelden uit de (kerk)geschiedenis

B. Hooghwerff, ouderling van onze gemeente te Klaaswaal, heeft in het verleden bewezen mooie boeken te kunnen schrijven over onderwerpen uit de kerkgeschiedenis. Ook het boekje "Vaders" is weer mooi en ook aangrijpend. Hoe gingen vaders in het verleden met hun kinderen om? Daarbij komt vooral hun geestelijk welzijn aan de orde. Aan het woord komen vaders die ervan doordrongen waren dat hun kinderen naar de eeuwigheid reisden. Die bezorgdheid deed hen spreken en brieven schrijven. Een weerslag daarvan vinden we in het boekje "Vaders".

Het eerste hoofdstuk gaat over een 'Dringende oproep van een jonge vader die als martelaar stierf'. Hij schrijft: 'O mijn kinderen, schik u toch tot de deugd, en heb altijd de vreze Gods voor ogen, en gedraag u toch geschikt in alle dingen. Dan zal uw hemelse Vader u tezamen voeden en bewaren'. Alle hoofdstukken hebben een relatie met de vader-kind verhouding. Dat blijkt ook uit de titels van de hoofdstukken: 'Met een trillend harte zing ik psalmen!' (Abram Capadose over het sterfbed van zijn twaalfjarig zoontje Hendrik Christiaan). Nog andere voorbeelden: 'Maar aangaande mij, en mijn huis, wij zullen den Heere dienen' (Wulfert Floor over christelijke opvoeding). 'De Geestelijke Doolhof' (Jacob van

Bergeijk liet zijn kinderen een waardevol aandenken na). Een kleine opmerking: op bladzijde 50 wordt gesproken over het 'inzegenen' van een huwelijk. De 'bevestiging' van een huwelijk is minder rooms.

De verhalen zijn goed gekozen, zijn kort en goed leesbaar. Ze zijn indrukwekkend en ook beschamend. Hoe zijn we als vader? Den Hertog heeft er een mooie uitgave van gemaakt. Het is een klein vierkant boekje met een mooie voorkant. Ieder hoofdstuk heeft een illustratie. Een geschikt weggeefboekje, bijvoorbeeld rond vaderdag, 20 juni.

Dit boekje is ook geschikt voor (jonge) vaders die de leescultuur zelf misschien bijna achter zich hebben gelaten!

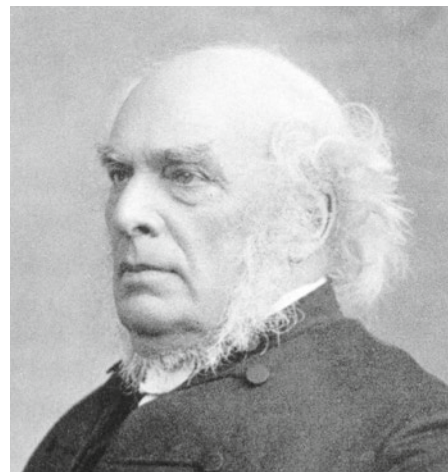
ds. C. Neele, Ridderkerk

Geen geld, geen prijs

J. van 't Hul,
Lieren

Hoe zal een mens tot God naderen? Met zijn zonden. Iets anders heeft hij niet. Dat is de korte boodschap van het boekje "Hoe zal ik tot God gaan?" van Horatius Bonar. In vier afleveringen oefenen we ons in het lezen, in het luisteren naar wat Bonar zegt.

Horatius Bonar

Horatius Bonar (1808-1889) was een van de vrienden van McCheyne. Hij is vooral bekend geworden als dichter van geestelijke liederen, die wereldwijd nog steeds gezongen worden. Ook schreef hij vele 'Kelso tracts', kleine boekjes die in zijn dagen gebruikt werden als evangelisatiemateriaal. Een van die traktaatjes heet: "Hoe zal ik tot God gaan?". In 1987 verscheen het voor het eerst in het Nederlands (uitg. Den Hertog). Inmiddels kreeg het vier herdrukken.

Schipbreuk geleden

Hoe zal een mens tot God gaan? Zodra de zondaar ziet in welk dodelijk gevaar hij verkeert, zal hij eerst in zichzelf wat goeds voor de Heere zien op te sporen, schrijft Bonar. De zondaar probeert zich op te knappen, maar dat is een doodlopende weg. Wij zullen nooit iets voortbrengen wat voor Hem aangenaam is. Dan rest niet anders dan te komen zoals we zijn, mét onze zonden dus, want we hebben niets anders. 'De mens heeft gedurende zesduizend jaar geprobeerd om andere wegen uit te vinden, maar deze hebben allemaal schipbreuk geleden.'

Zonden zijn geen hinderpaal om tot God te gaan, zegt Bonar. Onze verlorenheid is dat evenmin. 'Is uw dorst een verhindering om water te ontvangen, of is uw armoede een verhindering om door een vriend, als een vrije gave, rijk gemaakt te worden?' Zo is de Zoon des mensen niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen maar zondaren. 'Als u niet geheel zondaar bent, blijft de hinderpaal aanwezig; maar

als u geheel en al zondaar bent, is er geen verhindering meer!'

Maar, zo vroeg iemand aan Bonar, ik zal toch wel eerst mijn zonden moeten verlaten, 'voordat ik enige zegen van Hem kan verwachten?' Hij antwoordde: 'Als u niet geheel zondaar bent, hebt u ook geen gehele Zaligmaker nodig, want Hij is een volkomen Zaligmaker. Hij helpt u niet om uzelf te verlossen, en u helpt Hem niet om u zalig te maken. Hij doet alles of niets.'

De mens heeft gedurende zesduizend jaar geprobeerd om andere wegen uit te vinden, maar deze hebben allemaal schipbreuk geleden.

Geen geld, geen prijs

Wat is er dan wel nodig om de breuk tussen God en de zondaar te helen? In elk geval: geen geld en geen prijs. 'De grondslag van de betaling van 's mensen schuld is tweeduizend jaar geleden gelegd, want Christus heeft door Zijn machtige voldoening aan het kruis alles gedaan, wat als een prijs voor de schuld nodig was. 'Het is volbracht', dat is Gods boodschap aan mensen die vragen: Wat moet ik doen om zalig te worden?'

De zondaar is in dit alles wel afhankelijk van de werking van Gods Geest, Die de doden levend maakt. 'De Geest werkt in u, niet om u geschikt te maken om u te

rechtvaardigen, of u in Gods gunst aan te nemen, maar om u tot het kruis te brengen, juist zoals u bent. Want het kruis is de enige plaats waar God in genade met de overtreder handelt. Bij het kruis ontmoeten wij God in vrede en ontvangen wij Zijn gunst. Hier vinden wij niet alleen het bloed dat reinigt, maar ook de gerechtigheid waarmee wij bekleed worden.'

Bij het kruis ontvangt de onheilige zondaar vergeving van zijn zonden, schrijft Bonar. Maar, daar zal dan toch wel enige 'voorafgaande goedheid' van de mens aan voorafgaan, vroeg iemand. 'De apostel spreekt nooit van een voorafgaande toestand van godsdienstig gevoel, als een noodzakelijke inleiding tot de genade van God'. Maar ach, al dat vrezende dan, al die bittere klachten, al die voorboden van het oordeel? Al die dingen maken de mens niet vatbaar voor het Evangelie, en mogen evenmin gezien worden als noodzakelijke geschiktheden. 'Zonder dit alles is de zondaar net zo welkom om tot Christus te gaan. Zij maken de vergeving niet vollediger, genadiger of vrijer. (...) Hij heeft vergeving nodig en gaat tot God, om deze zonder verdienste en zonder geld te mogen ontvangen.'

Met onderscheid lezen

Als we ons willen oefenen in het lezen, hoort daarbij ook het oefenen in het lezen met onderscheid. Bij het lezen van een boekje als dit moet beseft worden dat Bonar dit schreef als een evangelisatie-traktaat. Hij had zijn medemens niet over voor een leven zonder God in de wereld. Zijn boodschap is radicaal, rechtuit, sterk appellerend. Met klem roept hij op tot bekering, waarbij minder aandacht overblijft voor het geloof als een gave van God. De zondaar moet bijtijds tot Christus gaan, maar de weg waarin dat gaat, blijft in dit traktaatje wel onderbelicht.

(wordt vervolgd)

Boekennieuws

"De juwelen van God",
Octavius Winslow;
uitg. De Banier;
315 blz., € 22,95.

De juwelen van God

"De juwelen van God", zo heeft C.D Heuvelman de Engelse titel "The Precious Things of God" van het boek van Octavius Winslow vertaald. Letterlijk zou de titel zijn: De dierbare dingen van God. De bevindelijke godsdienst bevat kostbare en dierbare zaken. Winslow beperkt zich tot twaalf dierbare zaken. Octavius Winslow is geen onbekende meer in bevindelijk Nederland. Hij is vooral bekend geworden door de Nederlandse vertaling van de brieven die zijn moeder hem geschreven heeft. Die brieven getuigen van een rijk geloofsleven te midden van zorg en beproeving. Octavius lijkt in dezen op zijn moeder. De bevindelijke kant van het christendom staat bij hem hoog aangeschreven. Soms krijgt het gevoel misschien wat al te nadrukkelijk een grote plaats. Toch is hij ook weer de man die zich in alles door het Woord laat leiden. Hij beschrijft gezonde en Bijbelse bevinding. Wat hem in zijn werken vooral aantrekkelijk maakt is dat hij Christus centraal stelt en Hem aan ons voorstelt zoals Paulus het zegt: '... dewelken Jezus Christus voor de ogen geschilderd is geweest, onder u gekruist zijnde'. Dat is ook in dit boek gelukkig weer het geval. Hij blijft niet bij een beschrijving van de dierbaarheid van het gebed, de beproeving,

het geloof en de beloften, steeds leidt hij ons naar Christus. Zo waarschuwt hij: 'Wacht u ervoor om van uw geloof de Christus te maken, zo kostbaar en dierbaar als het is' (blz. 53). Wat zijn wijze van preken betreft, behoort Winslow echt tot de Engelse school. Waar wij vanuit een tekst of vanuit enkele teksten de preek opbouwen, neemt hij zogeheten topics, onderwerpen, en werkt die nader uit. Dit is een lijvig boekwerk. De lezer moet er soms wat doorheen worstelen, vooral ook omdat Winslow zeer beeldend en prozaïsch schrijft. Wij, mensen van de 21e eeuw, zijn meer gericht op: kort, direct en duidelijk. Maar deze boodschap is de inspanning meer dan waard. Dit boek bevat ware bevinding van geestelijke zaken lezen. Leg uw hart er maar naast.
ds. C. Harinck, Kapelle

"Het verborgen leven",
Octavius Winslow;
uitg. De Banier;
265 blz.; € 18,95.

Het verborgen leven

Op woensdagochtend 6 augustus 1856 trekt John Whitmore Winslow, een kleinzoon van de bekende Mary Winslow, zich met een paar boeken terug op het strand bij de Engelse havenplaats Dover. Enkele minuten later verdrinkt hij in de golven. Hij is 21 jaar oud. Zijn dood is altijd onopgehelderd gebleven. Aangenomen wordt dat hij te water is geraakt en 'bevangen werd door een toeval of een plotselinge stuiptrekking'. Naast alle onduidelijkheid over dit levenseinde was één ding helder: 'Zijn vrijgekochte ziel was voor de troon, een inwoner van de hemel - met Christus in het paradijs'. In het boek "Het verborgen leven" schrijft vader Octavius Winslow een 'gedenkteken voor het leven en de vroege dood' van zijn zoon. John Whitmore Winslow zou predikant worden, maar Gods wegen bleken hoger dan de zijne. Zijn geloof kende, zo schrijft de vader, twee kernpunten: 'een droefheid over de zonde en schuld en een diepe blijdschap in de Persoon en het werk van Christus'. Het verlies van een kind moet het zwaarste kruis zijn dat een ouder opgelegd kan krijgen. Wie zo'n kruis draagt, weet het. In diepe zinnen en woorden waar nog steeds de tranen uitdruppen, schrijft vader Winslow over dit kruis. Wat beoogde hij met het oprichten van dit 'gedenkteken'? God houdt er immers geen bijzondere mensen op na in Zijn Koninkrijk, en allen die door genade tot dat Koninkrijk behoren, maken deel uit van het ellendig en arm volk dat op de Naam des Heeren heeft leren betrouwen.

In zichzelf zijn zij niets, in hun God zijn ze alles.

Soms bekruipt je de indruk dat het leven van Winslow jr. bijna boven het stof verheven was: De vreze des Heeren bestuurd zijn gedrag. Hij hing nooit rond en zat altijd boven de boeken, hij had een heilige afkeer van alle zonden, was opmerkelijk zuiver in zijn gedachten, was zachtmoedig van geest, leefde geruisloos, vol uitzien, verwachting en voorbereiding. De vader schrijft over zijn zoon als over 'Gods verborgene', maar hij heeft in dit boek 'niet een door God in elkaar geslagen afgod in elkaar willen zetten'. Octavius Winslow bedoelde met dit gedenkteken: 'Zo zou God, op een wijze die alle menselijke verwachting overstijgt, Zijn jonge dienstknecht toch nog kunnen gebruiken in dienst van de reddende genade voor mensen'. Een indrukwekkend boek, vol geestelijke lessen, op literaire wijze beschreven.
J. van 't Hul, Lieren

Geen ijdele zorg, maar Goddelijke zorg

*Werpt al uw bekommernis op Hem,
want Hij zorgt voor u'.*

1 Petrus 5:6-9

ds. M. Karens,
Middelburg

**De apostel weidt de schapen van Christus. Hij roept
het hun toe in het strijdperk van dit leven: Werpt al
uw bekommernis op Hem!**

Het woord 'bekommernis' ziet op angstige bezorgdheid. Een last waaronder je gebogen gaat. Iets wat je denken verwacht en je hart ernstig verontrust. In het paradijs kwam dit woord niet voor. Het vindt z'n oorzaak in de zonde. Al uw bekommernis. Dat kan zijn in het tijdelijke leven, zoals ziekte, tegenspoed en rouw. Elk huis heeft zijn kruis. Elk hart heeft zijn smart.

Maar kent u ook geestelijke bekommernis? Is het uw beleving: 'Want ik maak U mijn ongerechtigheid bekend, ik ben bekommerd vanwege mijn zonde? Heeft u ernstige bekommernis over uw staat voor de eeuwigheid, over een Borg, over de toepassing van Zijn bloed?

De tekst spreekt Psalm 55 vers 23 na:

Werp uw zorg op de HEERE. Maar Petrus voegt het woord 'al' toe: al uw bekommernis. Waar moet zo'n pelgrim in Klein-Azië, waar moet u heen met al die angstige zorgen?

Loslaten, afwentelen

Petrus geeft ons een lieflijke raad. Bekommerde vreemdelingen: Laat de Heere zorgen. Smeek de Almachtige of Hij het u uit handen neemt. 'Doch gij mijn ziel, het ga zo 't wil; stel u gerust, zwijg Gode stil; Ik wacht op hem; Zijn hulp zal blijken'.

Werpen wil zeggen: er afstand van doen, loslaten, afwentelen. U moet uw bekommernis werpen op Hem, de almachtige God met Zijn eeuwige armen. U zegt: Kon ik dat maar. Kon ik alles eens kwijtraken bij

de Heere. Aan dat werpen gaat iets vooraf. Het is onlosmakelijk verbonden met vers 6: 'Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te Zijner tijd'. We moeten afgebracht worden van alle vertrouwen op onszelf en op schepselen. In het stof aan Zijn voeten als een rechteloze smekeling wordt diezelfde krachtige hand van God de hand waarin ik al mijn bekommernis leggen mag. Werpen op Hem is een heilige geloofskunst. Hebt u zo weleens mogen ervaren dat de Heere het overneemt?

Zijn Vaderlijke hand

'Want Hij zorgt voor u'. Er staat letterlijk: 'Want u gaat Hem ter harte. O, pelgrims, Hij laat u niet over aan uw lot. Hij zorgt voor Zijn kinderen. Hij doet hen alle dingen van Zijn Vaderlijke hand toekomen, om Zijn Zoons Christus wil. Hij heeft de vervloeking van Zijn pelgrims op Zich geladen, opdat Hij hen met tijdelijke en eeuwige zegeningen vervullen zou. Hij zorgt voor u! Ook voor uw zaligheid.

Kind van God, drie zaken die beginnen met een 'z' heeft God Zichzelf voorbehouden: zorgen, zegenen en zalig maken.

(wordt vervolgd)

Vragen

- Wat is 'bekommernis'? Noem een aantal zaken waarop dit woord betrekking heeft.
- Waarom gaat vers 6 vooraf aan vers 7?
- Wat is 'werpen' in deze tekst? Welke reden geeft Petrus om dit te doen?

Brief van Calvin aan mevrouw de Falais

Johannes Calvin
(1509-1564)

‘Mejuffrouw en zeer beminde zuster, ik heb u niet veel meer te schrijven dan u te laten weten dat ik uw brief ontvangen heb. Deze geeft mij aanleiding onze Heere te danken voor de genade die Hij u bewezen heeft en in het bijzonder daarvoor dat Hij u bereidwillig heeft gemaakt alles te verlaten en vaarwel te zeggen, om u geheel aan Zijn dienst over te geven. Dat is inderdaad iets wat wij allen zonder murmureren moeten doen; het is zelfs de eerste les voor ons christendom. Maar de meesten kwijten zich daarvan zeer slecht. Ik prijs daarom onze Heere dat Hij u heeft laten gevoelen dat de eer van Zijn Naam meer waard is dan de gehele wereld en bovendien welke zaligheid het is

om Hem met een gerust geweten te kunnen dienen, zodat gij dat beschouwt als de beste schat die u kan te beurt vallen. Het zou overbodig zijn u nog bijzonder aan te sporen, want het komt mij voor dat gij reeds vast besloten zijt; alleen zou ik u in uw heilig voornemen kunnen versterken. Ik hoop zeer dat onze Heere niet alleen zulk een ijver en verlangen in u heeft doen ontbranden, maar dat Hij u ook genade heeft verleend om daar te komen waarheen Hij u drijft. Bovendien heeft Hij u zo’n schoon begin laten zien dat wij vertrouwen moeten dat Hij het ook voleinden zal.

Het is waar dat er voor u nog veel belemmeringen zullen zijn, maar door u te wapenen met de kracht van onze Heere,

zult gij alle moeilijkheden te boven komen, wel niet zonder zwaarigheid voor het vlees, maar wel zo dat gij de waarheid van het woord van de profeet zult ervaren: ‘De Heere zal mijn voeten maken als der hinden’. Draag alleen zorg dat ge de ijver niet laat verkoelen die de Heere u gegeven heeft. Bedenk veel meer dat Hij het is Die u aandrijft en tot snelheid maant. En wanneer er enige zwakheid zich in u zou openbaren, bid Hem dat Hij daarin wil voorzien en strijd er zelf tegen die te overwinnen. Smeek Hem dat, wanneer Hij zou zien dat gij te traag in ‘t voortgaan zou zijn, Hij u bij de hand wil nemen’.

(uit: “Brieven van Calvin aan vrouwen”, Amsterdam, 1938).

Wervingsactie De Saambinder

Momenteel loopt er een wervingsactie voor nieuwe abonnees voor De Saambinder. Door middel van een folder worden de gemeenteleden die nog geen abonnee zijn opgeroepen nu gebruik te maken van de aanbieding. Onderstaand de wervingstekst, zoals door ds. Van Aalst opgezet:

De Saambinder is al meer dan 100 jaar het kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten. Ons kerkelijk blad wil graag samenbinden aan de Schrift en aan de belijdenis, samenbinden aan deze waarheid van de kerk der eeuwen, samenbinden aan de plaatselijke gemeente, maar ook zorgen voor een band tussen de gemeenten onderling. Na meer dan 100 jaar is dat nog steeds het doel van De Saambinder. Daarom hoort dit blad op ieder adres van onze

gemeenteleden binnen handbereik te liggen, zeker ook bij de jonge generatie, bij de jonge gezinnen, bij studerende en bij jongeren die zelfstandig gaan wonen.

De drievoudige opdracht van dit kerkblad is: *mediteren, infomer en funderen*. De redactie beoogt dat onder Gods zegen te vervullen.

ds. G.J. van Aalst, hoofdredacteur

Kies bewust. Kies voor De Saambinder.

Aan allen die nog geen abonnement op De Saambinder hebben, doen we een aanbieding om abonnee te worden. Bent u al abonnee? Mogelijk kunt u iemand in uw omgeving blij maken met deze aanbieding.

Een jaarabonnement kost € 29,-. Iedere nieuwe abonnee ontvangt als welkomstcadeau het nieuwe boek van ds. G.J. van Aalst, ‘Even Maar’ (bezinnende en actuele onderwerpen kernachtig besproken; 128 pagina’s, gebonden). Nieuwe abonnees kunnen ook kiezen voor een (eenmalig) verlaagd abonnementstarief van € 17,50 (in plaats van € 29,-).

Mail uw gegevens (naam, adres, postcode, plaatsnaam, telefoonnummer, e-mailadres en IBAN-nummer) door naar: info@desaambinder.nl.

Bestaande abonnees kunnen het boekje “Even Maar” van ds. G.J. van Aalst kopen tegen het gereduceerde tarief van € 9,50, incl. verzendkosten. U kunt dit boekje bestellen door een mail te sturen naar info@desaambinder.nl.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Poederrijen, ds. A. Schot te Nunspeet.

AANGEPASTE KERKDIENT WAARDE

Op zaterdag 26 juni (14.30 uur) wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Waarde een aangepaste kerkdienst gehouden. Student M. Boersma spreekt over: De prediking van het Woord van God (Handelingen 16:1-15). Het is van belang dat zowel de gehandicapten als belangstellenden en gemeenteleden zich vooraf

aanmelden via jdwrsgoud@hetnet.nl of telefonisch via 06-10950282. Er zijn voldoende zitplaatsen beschikbaar. U kunt ook meeluisteren via www.gergemwaarde.nl

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 135: Scriba van de gemeente Amsterdam is nu: J.C. van der Male, Mozartstraat 6, 1501 BG Zaandam; tel. 075-2100026, e-mail: scriba@gergemamsterdam.nl

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen.

ZONDAG 20 JUNI 2021

Aagtekerke 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; Alblasserdam 9.30 en 14.00 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 18.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 18.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 14.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 18.00 uur stud. J. Beens; Berkenwoude 15.00 uur ds. E. Bakker en 19.00 uur (openb. bel.) ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 uur (H.A.) ds. J.W. Verweij en 16.30 uur (H.A.) ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 (H.A.) en 14.00 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 15.30 uur stud. J. Beens; Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi en 18.00 uur ds. G. Beens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 15.30 uur ds. A. Schreuder; De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 9.30 en 11.45 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.00 (H.A.) en 11.30 (H.A.) en 15.00 (H.A.) en 18.30 uur (H.A.) ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds.

G. van Manen; Emmeloord 19.00 uur ds. A. Schot; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 14.30 uur ds. S.W. Janse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.00 uur stud. P.J. de Raaf; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. G. Clements; Groningen 16.00 uur ds. D.W. Tuinier; Haamstede 10.00 en 15.30 uur ds. W. Silfhout; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 en 12.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Hoofddorp 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Hoogeveen 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Houten 10.00 uur ds. W. Harinck en 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezeling 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 (H.A.) en 14.00 (H.A.) en 17.00 uur (H.A.) ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 15.00 uur ds. G. van Manen; Lisse 18.30 uur ds. P. Mulder; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. C. van Krimpen; Meeuwen 19.00 uur stud. M. Boersma; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. J. Schipper; Melissant 15.30 uur ds. G. Pater; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 19.00 uur ds. G.J. Baan; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds.

H. van der Heiden; Nieuwerkerk 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. K. Boeder; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Nunspeet 9.00 en 11.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Oostburg 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Oosterland 14.30 uur ds. G.J.N. Moens en 18.30 uur ds. W. Silfhout; Oostkapelle 9.30 uur ds. C. Harinck en 15.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. G.J. van Aalst; Oude-Tonge 18.00 uur ds. C. Harinck; Poederrijen 9.30 en 14.30 uur ds. G. Beens en 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Puttershoek 18.00 uur ds. M.H. Schot; Rhenen 9.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.00 en 11.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur stud. M. Boersma; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Centrum 10.00 uur stud. J. Beens en 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 (H.A.) en 11.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 15.00 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Sint Philipsland 14.30 uur ds. M. Blok; Sliedrecht 9.00 (H.A.) en 11.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur stud. L. van der Kuijl; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. C. Hogchem; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur

ds. E. Bakker; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. A.A. Brugge; Tholen 10.00 en 18.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Tricht-Geldermalsen 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 9.30 (H.A.) en 16.30 uur (H.A.) ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 (H.A.) en 16.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Waarde 9.30 en 14.00 uur ds. J. van Rijswijk; Werkendam 9.30 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westzaan 10.00 uur ds. G. Heijkamp; Wierden 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Woerden 15.00 uur ds. J.B. Huisman; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Zeist 9.00 (H.A.) en 11.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Visscher; Zoetermeer 18.30 uur ds. A. Schreuder; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 uur ds. A. Vermeij.

DINSDAG 22 JUNI 2021

Kruiningen 19.30 uur ds. G. van Manen; Melissant 19.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Moerkapelle 19.30 uur ds. S.W. Janse; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. C. Hogchem; Stolwijk 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. H.J. Agteresch; Tholen 19.30 uur ds. J.W. Verweij.

WOENSDAG 23 JUNI 2021

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Hilversum 19.45 uur ds. G. Beens; Hoofddorp 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Hoogeveen 19.30 uur ds. M. Joosse; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J.B. Huisman; Krabbendijke 19.30 uur (tijdrede) ds. G.W.S. Mulder; Leerdam 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Lisse 19.45 uur ds. K. Boeder; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. W. Mouw; Oosterend 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Opperdoes 19.30 uur ds. P. Mulder; Poederoijen 19.30 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J.J. Tanis; Scherpenzeel 19.30 uur (voor de zending) ds. H.J. Agteresch; Spijkenisse 19.30 uur ds. W. Harinck; Tricht-Geldermalsen 14.00 uur (huw. bev.) ds. W.J. Karels; Westzaan 19.30 uur ds. F. Mulder; Zwolle 19.30 uur ds. A. Verschuure.

DONDERDAG 24 JUNI 2021

Bodegraven 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Dinteloord 19.30 uur ds. L. Blok; Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur (huw. bev.) ds. M.H. Schot en 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. E. Bakker; Kootwijkerbroek 14.15 uur (huw. bev.) ds. G. Beens; Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Schreuder; Nieuwe-Tong 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Nunspeet 14.00 uur (huw. bev.) ds. A. Schot; Poortugaal 19.30 uur ds.

A. Schot; Soest 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Veenendaal, 14.00 uur ds. B. Labee (huw. bev.); Waardenburg 19.30 uur ds. J. van Laar; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. W.J. Karels.

VRIJDAG 25 JUNI 2021

Barneveld-Zuid 14.30 uur (huw. bev.) ds. J. van Laar; Berkenwoude 13.45 uur (huw. bev.) ds. G. Clements; Borssele 15.00 uur (huw. bev.) ds. D. de Wit; Doetinchem 13.00 uur (huw. bev.) ds. A.A. Brugge; Ermelo 13.30 uur (huw. bev.) ds. J.B. Huisman; Yerseke 14.00 uur (huw. bev.) ds. G. Hoogerland.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 20 JUNI 2021

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

96 cassettebandjes met Bijbellezingspreken van Ds. P. Blok.

Over Samuel, Ruth en Genesis. Interesse? Bel naar Kringloop Oude Molen te Opheusden: 0488-440000.

Kijk eens op www.chaletgortel.nl of bel 0578-662229. 4 pers. mooi chalet. Wk 29 en wk 35 nog vrij en na 24 sept.

Uw eigen huis = de beste showroom. De mooiste PVC & Laminaatvloeren. DE VLOERENKONING.NL 06-19557166 info@devloerenkoning.nl

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op mini-camping: Vakantiehuisje en stacaravans. 50% korting t/m week 27. www.kleinoudenhorst.nl Tel. 0640023232. B.g.g. 0627381888.

Te huur: Nieuwe vakantiewoning in Uddel. Luxe 6 persoons woning op 2 ha privé bos. Wk 26-27-28 nog vrij. Info: www.kroonjuweel.nl

Vier nieuwe kamers te huur in ons gezellige meidenhuis in Bergambacht.

Op loopafstand van de winkelstraat en de busverbinding naar o.a. Gouda. Oplevering in week 34. Voor meer informatie: hetoudemagazijn@kliksafe.nl

Nieuw verschenen!

L. Vogelaar

Van hulp en heil ons aangebracht

Uit het leven van Gerrie de Vries

Gerrie de Vries (1903-1998) uit Woudenberg voegde zich na haar bekering bij de Gereformeerde Gemeente in Scherpenzeel. Daar had ze veel omgang met ouderling B. Roest en zijn gezin. Met tal van Gods kinderen had ze contact: in Rijssen, in Rotterdam, in Zeist en op nog veel meer plaatsen. Ze ging bij hen op bezoek en ontmoette hen tijdens gezelschappen. In brieven en gesprekken gaf ze geestelijk onderwijs. Ook predikanten, uit verschillende kerkverbanden, behoorden tot haar vriendenkring. Ze werd bijna 95 jaar. In haar levensavond ging ze vaak een smal en donker pad, maar wat de Heere had toegezegd, vertroostte haar: „En tot den ouderdom toe zal Ik Dezelfde zijn, ja, tot de grijsheid toe zal Ik ulieden dragen...”

Geb. 200 blz.
Rijk geïllustreerd in kleur

Bezoek onze webshop gebrkoster.nl

verkrijgbaar bij de boekhandel

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, Barneveld
tel. 0342 - 41 69 86

6 pers. chalet, 4 pers. trekkershut en kampeerplaatsen te huur op Camping Weijdehorst in Uddel. Kijk voor meer info op www.weijdehorst.nl of bel 0577402520

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-3629431 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

Wilt u graag met vakantie naar de Veluwe? En houdt u van dieren?

Wij zoeken een echtpaar (z.k.) die in week 31 en 32 onze dieren wil verzorgen. Tel: 06-26800946

Wilt u kleiner gaan wonen?

Evt. met zorg. Landelijk gelegen, omgeving Waardenburg, 1 a 2 pers. Bel voor Info: 0653933283 Of kijk op www.rijnwaard-waardenburg.nl

25 JAAR!

MARIAN
HOEDEN • TASSEN • ACCESSOIRES

HOEDEN DAG

ACTIES

- 25% korting op hoeden
- Win je aankoop bedrag terug
- 10% korting op tassen, sieraden en sjaals

GEZELLIGE MARKT

- Tassen • Sieraden • Sjaals
- De Boekenkamer
- Grillworst en eieren
- Broodjes beenham
- Stichting Denbi

VOOR KINDEREN GRATIS

- Zakjes patat
- Springkussen
- Ballonnenman
- Popcorn
- Kleurplatenactie

Download de kleurplaat op de website

Essenerweg 44, Kootwijkerbroek • 0342-221502 www.marianhoeden.nl

Juni-aanbieding! Neolife Thee.

Bevordert vetverbranding en een krachtige metabolisme, geeft energie. Met kruidenmengsel. Komme 06-34826766 www.naturalhealthproducts.nl

Op vakantie naar Canada? Kijk op www.CanadianHolidayRentals.ca voor accommodaties en autoverhuur.

Te huur per 01-08-2021; zelfstandig 1-persoons appartement aan de rand van Kootwijkerbroek. Tel. 06-44957111

"Ik wil wat met je delen"

"In dit werk wordt initiatief beloond, er is hier veel mogelijk!"

Werken bij Siloah is werken met je hart. We investeren in de ander en durven te geven. Zo bieden we mensen met een beperking de zorg die bij hen past. In **Bodegraven en omgeving** zijn op meerdere groepen vacatures.

Je kunt ook via een zij-instroomtraject aan de slag.

Siloah
ZORGGROEP SIRJON

solliciteer via werkenbij.siloah.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

✓ HULPVERLENING

✓ COACHING

✓ TRAINING

✓ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Laatste preken v JC Philpot 1-3 à €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1+2 €32,50
En meer! hetbraambos.nl 078-6933783

Landgoed het
Heuvelbosch

Komt u een nachtje slapen?

**Welkom bij
Bed en Breakfast
Landgoed Heuvelbosch
in Waardenburg!**

Reserveren:
06 - 28 96 07 40
www.heuvelbosch.nl/bnb

Prachtige natuur genieten in **Hoog
Sauerland**. www.huizesolagrati.nl

POSITIONS AVAILABLE

Educating Youth for Christian Living

For the next few years, we expect an **URGENT NEED** for teachers, both in elementary and secondary.

Mount Cheam Christian School is connected to the Reformed Congregation in North America (RCNA), which is affiliated with the Gereformeerde Gemeente in Nederland. Our school is located between the mountains of the Fraser Valley in beautiful British Columbia, Canada. Currently, 370 students Kindergarten to Grade 12 (aged 5 to 18) attend our school.

Due to the consistent growth of our church and school community, we would like to connect with teachers that are willing to provide education based on the infallible and unchangeable truth of God's Word (King James Version), as expressed in the Three Forms of Unity, established by the Synod of Dort (1618-1619).

Inquiries: Mr. Jan Neels (Principal) - jneels@mccs.ca

Send resume + cover letter to:

Mr. Jan Neels - jneels@mccs.ca

Mr. Eric Van Maren - ericv@vanmarengroup.com

48988 Yale Road, Chilliwack, BC, V4Z 0B2, Canada +1 (604).794.3072

www.mccs.ca

**PROBLEMEN MET
VERSLAVING?**

Wacht niet langer!
Er is hulp!

Voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 - 0601964 www.addisa.nl

**Te huur voor vakantie of buiten
vakantieweken in de gemeente Epe,**
boerderijtje met royale tuin.
Info: (06) 49789808

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

**Voor kerkenraden
EXAMENCOMMISSIE**

Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten

ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE

Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel

MODELINSTRUCTIE

Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muzikliefhebbers

KERK & MUZIEK Ons tweemaandelijks blad

BUNDELS met Psalmbewerkingen

CURSUS Kerkelijk Orgelspel

Allerlei **ACTIVITEITEN**

Meer informatie
of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar
info@kerkenmuziek.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Wilt u weer sterker in het leven staan?

Brouwer Psychologen biedt kinderen, jongeren en volwassenen hulp bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Onze medewerkers helpen u gedreven en betrokken verder vanuit onze christelijke identiteit. Lees hoe wij er voor u en jou kunnen zijn op www.brouwerpsychologen.nl. Of bel ons op **0180 - 426955**.

Locaties

Ridderkerk, Barneveld en Geldermalsen

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl

www.begrafenisondernemingtreur.nl

JOH.DEHEER

toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

Amandelhof Capelle a/d IJssel

- Vakantiekraft zorg

Beth-San Moerkapelle

- Verzorgende IG somatiek uren in overleg
- Verpleegkundige thuiszorg 20 uur per week

Nebo Zwijndrecht

- Wijkverpleegkundige uren in overleg
- Verzorgende verzorgd wonen 32 uur per week

Uitzicht Vlaardingen

- Praktijkopleider 16-24 uur per week
- Verpleegkundige kleinschalig wonen 16-24 uur per week

Eben-Haëzer Middelburg

- Verpleegkundige verzorgd wonen uren in overleg
- Verzorgende IG uren in overleg

Rehoboth Goes

- Verpleegkundige kleinschalig wonen uren in overleg
- Verzorgende verzorgd wonen uren in overleg

Hebron Nieuwerkerk

- Verpleegkundige uren in overleg
- Verzorgende uren in overleg

Flexpool Zuid-Holland

- Verzorgende IG
- Verpleegkundige (mbo/hbo)

Kijk snel op werkenbijcedrah.nl voor meer informatie en solliciteer direct! We heten je graag welkom!

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONCONSULTS.NL

ABCCONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Jan Kamp & Mark Vos T 0548 540 053

Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon /verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vetvaard verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

VACATURE: MAKELAAR/COMMERCIEEL TALENT

Word jij onze nieuwe collega?

Westeneng Makelaardij zoekt een zelfstandige en actieve makelaar die ons gaat versterken bij de verkoop en verhuur van woningen in de gemeente Barneveld. Werk jij graag met mensen en heb je (bij voorkeur) al even ervaring in een commerciële functie? Dan maken wij graag eens kennis!

Lees het hele profiel op onze website via onderstaande link of scan de QR-code: →

www.westeneng-makelaardij.nl/vacatures

Conflictbemiddeling d.m.v. Mediation voor zakelijk en privé. Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd 'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rp nederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

CAMPING EN CHALETPARK

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

Wordt dealer en ga voor puur.

Mail Daan
Blankestijn via
daan@agicon.nl

Meer weten?
Bel 06 12 02 24 87.

Gezond, natuurlijk en heerlijk zacht van smaak.

Glutenvrij en rijk aan Vitamine B en mineralen.

Ga naar boekweitthee.nl

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging
Met aandacht, zorg en respect
Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

VanWijngaarden
AUTO THEORIE ONLINE
- TIP
www.verkeerstheorievanwijngaarden.nl

kina
begrafenisverzorging
D.W. Schipper 010-458 31 12
Capelle a/d IJssel
J. Kooijman 0182-58 39 32
Gouda
Dag en nacht bereikbaar
WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

HUIB RUIJGROK
ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN
Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:
• nalatenschappen
• testamenten
• erfbelasting
• executiele en conflictbemiddeling
Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@klijksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klijksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klijksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

STUDENTEN VAN DE UNIVERSITEIT PRATEN MET ELKAAR OVER HUN NIEUWE DOGENT JOHN WYCLIFFE WAAR ZE VEEL RESPECT VOOR HEBBEN.

'Ik kan me niet voorstellen dat ze er blij mee zullen zijn. Toch kan ik maar niet geloven dat Wycliffe onwaarheden spreekt. Hij is goudeerlijk. Je voelt dat hij het beste met je voorheeft.'

'Het is inderdaad heel bijzonder voor een leraar dat hij eerlijk vertelt waar hij tegenaan loopt, en ook hoe hij dan antwoorden vindt in de Bijbel. En ... eerlijk is eerlijk, Wycliffe heeft vaak gelijk!'

'Vaak? Wanneer heeft hij géén gelijk? Hij kan steeds aan de hand van de Bijbel bewijzen dat het zo is.'

'Klopt. Daarom begrijp ik best dat Wycliffe het moeilijk vindt dat zo weinig mensen de Bijbel kunnen lezen. Want er zullen heus meer mensen zijn die met vragen rondlopen.'

'Zeker. Hoe dan ook: ik ben blij dat we les van hem krijgen. En dat ben ik niet alleen. Haast iedereen loopt met Wycliffe weg.'

James schiet in de lach. 'Dat is waar, maar hij is ook streng. Hij verlangt ook van ons dat we ons uiterste best doen. Wat dat betreft hebben we vanavond nog werk genoeg.'

'Inderdaad. Nou, jij bent alweer bijna thuis. Ik heb nog twintig minuten lopen voor de boeg. Veel succes vanavond en tot morgen!'

Met een brede armzwaai neemt James afscheid van zijn medestudent en verdwijnt achter de hoge ligusterheg.

Giftige damp

Wat een rook! Er staat een fabriek in brand. Brandweermannen vliegen af en aan. De politie stuurt mensen naar huis: 'Blijf weg bij deze mogelijke giftige dampen!'

Mag ik jou vandaag waarschuwen voor een andere giftige damp, die jij hopelijk nog niet inademt? Ik ben er als moeder erg van geschrokken. Kinderen van ongeveer acht jaar die al popmuziekjes kennen via oudere broers, zussen of klasgenoten. Jij misschien ook? Wát een macht van de duivel! De boze is bezig jou op deze manier heel langzaam te vergiften. Hoe jonger hoe beter, denkt hij. In de liedjes en met het ritme erbij zegt de boze: 'Heb plezier en denk niet aan morgen. Vergeet je zorgen. Geniet met heel je lichaam van deze wereld. Laat je door niemand zeggen wat je moet doen. Jij mag doen wat jij wilt!'

Als je de Tien Geboden naast liedjes legt, blijft er niet één over waar je naar kunt luisteren. Heb je leven er niet voor over om die damp in te ademen! De Heere roept het jou toe: 'Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is' (1 Joh. 2:15). Dan voel jij je misschien weleens alleen staan, omdat je voelt dat je niet van deze wereld wilt zijn. De Heere zál dan voor je zorgen! Vraag of Hij met Zijn Geest krachtig in jouw hart wil werken. Als je Hem mag kennen, dan heb je een afschuw van alles wat niet met de Heere en Zijn dienst te maken heeft. Dan verlang je ernaar om voor Hem te mogen leven en om Hem straks voor eeuwig te mogen gaan loven! 'Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort' (Ps. 89:7, berijmd). Mag ik je ernstig vragen om niet naar één popmuziekliedje (meer) te luisteren? Laat je niet beïnvloeden. Vraag de Heere iedere dag of je op dit terrein van de boze nooit zult komen. 'Blijf weg bij deze giftige dampen!'

Leestip: 1 Johannes 2:1-16

A. JANSE-PIETERMAN, RIJSEN

Ds. Labee over:

Actief en passief pastoraat

Wilt u iets schrijven over pastoraat in de gemeente? Is het gebruikelijk dat de pastorale zorg actief of passief is als iemand niet wordt toegelaten tot de opleiding aan onze Theologische School?

Passend pastoraat

Het pastoraat dankt zijn naam aan de herder die zijn schapen leidt. In Spreuken 27 staat een mooie beschrijving van deze pastorale of herderlijke zorg voor de kudde: 'Zijt naarstig om het aangezicht uwer schapen te kennen, zet uw hart op de kudden' (vs. 23). Het formulier om een dominee te bevestigen zegt het zo: 'Zo heb dan nu, geliefde broeder en mededienaar in Christus, acht op uzelf en op de gehele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot een opziener gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed. Heb Christus lief, en

weid Zijn schapen, hebbende opzicht daarover (...). Het formulier om een ouderling te bevestigen, spreekt over het bijstaan van de predikant en dan staat er nog een klein zinnetje: 'ook met raad en troost alle gemene (gewone, B.L.) Christenen te dienen'. En de te bevestigen diakenen horen dat hun taak is 'dat zij niet alleen met de uiterlijke gift, maar ook met troostelijke redenen uit het Woord Gods, aan de armen en ellendigen hulp bewijzen'.

Het onderlaatst verschenen 'Handboek pastoraat bij psychische problemen' (KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht 2020) beschrijft echter wel 16 (!) deelgebieden waaronder autisme, angststoornissen, suïcidaliteit, persoonlijkheidsstoornissen, verslaving, seksuele problemen, dementie etc. Let wel, het gaat hier alleen nog 'maar' om psychische problematiek! Naast alle andere taken die de Heere legt op de schouders van diakenen, ouderlingen en predikanten zal duidelijk zijn dat we bij het pastoraat in de gemeente niet te sterk moeten denken aan ambtsbroeders die van alle problematieken uitputtend op de hoogte zijn. De hoofdtaak is immers geen maatschappelijke hulp te bieden, maar allereerst geestelijk leidinggeven. We zijn op reis naar de eeuwigheid en moeten geborgen zijn in de Zaligmaker van zondaren, Jezus

Christus.

Daarbij wordt weleens vergeten dat vanuit de prediking (of de leesdiensten) en de catechese ook pastorale leiding wordt gegeven. Verder, dat er groot verschil is onder de ambtsdragers. De bekende dominee A. Comrie (1706-1774) kwam ter ore dat hij naar de smaak van verschillende gemeentelieden veel te veel op de studeerkamer vertoefde. In zijn boek 'Verhandeling van enige Eigenschappen des Zaligmakenden Geloofs' is een opdracht aan zijn gemeente Woubrugge te vinden waarin hij schrijft waarom hij het boek opdraagt aan zijn gemeente: 'Om dus enigen hun klagen, dat wij zo weinig uitgaan te doen staken. Dat wij zo weinig uitgaan, hopen wij, dat gijlieden ten beste zult nemen; wij hebben het nooit tot een gewoonte gehad, gelijk sommigen, die dat doen tot vele stichting (...). Ik ben voor het verborgen eenzaam. Hebben anderen daartegen, laten zij hun Christelijke vrijheid gebruiken en mij de mijne laten houden. Komen wij niet veel uit, wij geven nu en dan een nuttig werkje uit en gij kunt die dan gebruiken, in welke gij zult kunnen denken aan de stoffen, die wij verhandeld hebben'.

Pastor pastorum

Op de vraag of de pastorale zorg actief (een kerkenraad onderneemt actie) of passief (de deur staat altijd open) moet zijn als de weg tot de studie aan onze Theologische School niet geopend wordt, is geen eensluidend antwoord te geven. Elke situatie is weer anders. De bekende ds. C.H. Spurgeon (1834-1892) schrijft in zijn 'Pastorale Adviezen', deel 1, over de roeping tot het predikambt. Dan laat hij zich ontvallen: 'Het is me altijd een zware taak geweest om een hoopvolle jonge broeder te ontmoedigen, wanneer hij toelating tot het College verzocht. Mijn hart was immer tot mildheid geneigd, maar mijn plicht tegenover de Kerk dwong mij tot een scherp onderscheidend oordeel. Wanneer ik, na de kandidaat aangehoord, zijn getuigschriften gelezen en zijn antwoorden beluisterd te hebben, de overtuiging gevoelde, dat de Heere hem niet had geroepen, dan was ik verplicht om dat te zeggen'.

Spurgeon had zeker oog voor zo'n ingrijpende boodschap maar was tegelijk heel nuchter. Het onderwijs aan de voeten van de Pastor pastorum, de Heere Jezus Christus, is allereerst nodig om de levensweg verder te vervolgen.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

